

Халқ сўзи

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган • WWW.XS.UZ • E-mail: Info@xs.uz • 2015 йил 11 сентябрь, № 178 (6361) Жума

Сайтмига ўтиш учун QR-кодни телефонингиз орқали сканер қилинг.

Янгиликлар, воқеалар, хабарлар

Тошкент вилоятида "2015 — 2019 йилларда иқтисодий янада ислох қилиш, таркибий ўзгариш ва диверсификациялаш дастурини ҳаётга татбиқ этишда ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларининг роли ва масъулиятини оширишга қаратилган чора-тадбирлар тўғрисида" мавзuida конференция-семинар бўлиб ўтди.

Тадбиркор ва фермерлар ҳуқуқи — давлат ҳимоясида

Ҳуқуқни муҳофаза қилиш, назорат қилуви ва суд органлари вакиллари, вилоят шаҳар ва туманларидан келган тадбиркор ҳамда фермерлар иштирок этган тадбирда Президентимизнинг шу йил 15 майдаги "Хусусий мулк, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ишончли ҳимоя қилишни таъминлаш, уларни жадал ривожлантириш йўлидаги тўсиқларни бартараф этиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармони ижросини таъминлаш механизми муҳофаза этилди.

Модернизация қилиш, янги ишлаб чиқариш қувватларини ишга тушириш, мақсадли дастурлар ижроси, қишлоқ хўжалигини ривожлантириш, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш борасида ҳам салмоқли ишлар амалга оширилди. Хусусан, иқтисодий ислохотларнинг меърийд-ҳуқуқий базасини изчил такомиллаштириш орқали тадбиркорлик ташаббусларини молиявий қўллаб-қувватлаш бўйича кенг қўламли имтиёз ва преференциялар тизими яратилди. Хусусий мулк ҳуқуқлари ва унинг ҳимояси мустақамланди. Сўнгги йилларда Ўзбекистон Республикасининг ўн бешдан ортиқ қонуни, жумладан, янги тахрирдаги "Хусусий мулкни ҳимоя қилиш ва мулкдорлар ҳуқуқларининг кафолатлари тўғрисида", "Тадбиркорлик фаолияти соҳасида руҳсат бериш тартиб-таомиллари тўғрисида", "Оилавий тадбиркорлик тўғрисида", "Тадбиркорлик фаолияти эркинлигининг кафолатлари тўғрисида"ги ва бошқа қонунлар қабул қилинди.

(Давоми 2-бетда).

Юқори аниқликда ишлайди

Яқинда "Анджонмаш" акциядорлик жамиятида плазма ёрдамида металл кесиш дастгоҳи ўрнатилган, бу ерда кўплаш янги турдаги маҳсулотлар ишлаб чиқаришни ўзлаштириш имконияти юзага келди.

Таъкидлаш кераки, мазкур компьютерлаштирилган дастгоҳ 40 миллиметрча қалинликдаги пўлатни юқори аниқликда, исталган шаклда, қисқа муддатда кесиш қувватига эга. Ваҳолонки, шу пайтгача бундай юмушларни уddалаш учун камида икки ҳафта вақт сарфланар эди.

Айни пайтда корхона жамоаси иш жараёнини муттасил янгилашга интиломда. Натижада жорий йилнинг ўзида 20 турдаги янги маҳсулот ишлаб чиқариш йўлга қўйилиши баробарида, самарадорлик ҳам ортди.

Сандаҳмад ШУКУРОВ.

Харидорлар учун қулайлик

Ширин шаҳридаги "Ёруғ нур" масъулияти чекланган жамиятида кўрилган даромадининг асосий қисми ишлаб чиқариш ривожига йўналтирилмоқда.

Корхонада дастлаб иш компьютер столлари ясашдан бошланган бўлса, ҳозирги пайтда 30 дан зиёд турдаги мебель маҳсулотлари тайёрлаш йўлга қўйилди. Бу ҳудуддаги муассаса ва ташкилотлар бинолари ҳамда аҳоли хонадонларини замонавий мебель жиҳозлари билан таъминлашда кўл келмоқда.

— Фаолиятимиз — кўп тармоқли, — дейди масъулияти чекланган жамият раҳбари Чингиз Қўнишбоев. — Масалан, хонадон ва

идораларни мебель билан тўлиқ жиҳозлаш баробарида, уларга замонавий эшик ҳамда дераза ромларини ҳам ўрнатиб берамиз. Бундан ташқари, мижозларга жалюзи пардалар етказиб бериш, пайвандалаш ишлари бўйича ҳам хизмат курсатаямиз.

Яна бир эътиборли жиҳати, айни пайтда корхона аҳли маҳсулотларни кредит асосида ҳам тақдим этаётган.

Аҳмадали ШЕРНАЗАРОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

«Ўзбекистон Президентининг Хитойга ташрифи яқунлари икки томонлама алоқалар тарихида янги саҳифани очади»

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримовнинг жорий йил 2-3 сентябрь кунлари Хитой Халқ Республикасига буюрган ташрифи ХХР экспертлар ҳамжамиятида катта қизиқиш уйғотди. Шанхайда хитойлик айрим экспертлар ушбу воқеани кенгайтиришдаги аҳамияти юзасидан "Жаҳон" ахборот агентлигига ўз фикр-мулоҳазаларини билдиришди.

БИЗ ВА ЖАҲОН

Юй СИНХУЙ, Шанхай Ижтимоий фанлар академияси партия кўмитаси котиби:

— Стратегик шерик давлатлар бўлган Хитой ва Ўзбекистон турли соҳаларда самарали ҳамкорлик қилмоқда. Биз Ўзбекистоннинг Хитой Халқ Республикасининг қўллаб-қувватлаганини қадрлаймиз. Пекин, ўз навбатида, расмий Тошкентнинг тинчликни сақлаш ва

мустақамлашга оид ташаббусларини маъқуллайди. Шу боис мамлакатининг Президентининг ташрифи яқунлари икки томонлама алоқалар тарихида янги саҳифа очишга ҳамда сиёсий, иқтисодий ва сармоявий соҳалардаги ўзаро ҳамкорликни ривожлантиришга хизмат қилиши, шубҳасиз.

Хитойда Ўзбекистоннинг суверен ривожланиш йиллари давомида кўлга киритган муваффақиятлари, жумладан, бозор иқти-

содиёти асосларини барпо этиш ва кучли фуқаролик жамиятини шакллантириш жараёни диққат билан кузатиб борилади. Шунингдек, республикангиз халқаро майдонда тинчликсевар ташқи сиёсат олиб бормоқда. Ўзбек халқи Ислам Каримов раҳбарлигида амалга оширилаётган кенг қўламли ислохотларни қўллаб-қувватлайди. Жорий йил март ойда бўлиб ўтган Президент сайловининг натижалари буни яққол тасдиқлаб турибди.

Умуман олганда, Ўзбекистон тарихан қисқа муддатда юз йилликларга тенг бўлган йўлни босиб ўтди. У бугунги кунда замонавий, изчил ривожланиб бораётган давлат ҳисобланади. Академиямиз делегацияларининг мамлакатингизга сафарлари чоғида биз бунга амин бўлдим.

(Давоми 2-бетда).

ИҚТИСОДИЙ ЮКСАЛИШ

инновацион лойиҳаларнинг амалга оширилиши ва соғлом рақобат муҳити самарасида яққол намоён бўлмоқда

Бугунги кунда мамлакатимизда иқтисодиёт тармоқларини модернизация қилиш, ишлаб чиқариш корхоналарида замонавий технологияларни изчил татбиқ этиш юзасидан кўрилаётган чора-тадбирлар ўз самарасини бермоқда. Масалан, Президентимиз ташаббуси билан 2008 йилда ташкил этилган "Навоий" эркин индустриал-иқтисодий зонасида ўтган давр мобайнида 20 га яқин корхона фаолияти йўлга қўйилди.

МОДЕРНИЗАЦИЯ

Айни пайтда мингдан зиёд киши меҳнат қилаётган ушбу субъектларда илгор ускуналар ёрдамида маийш техникалар, мобил телефонлари, юқори кучлинига чидамли кабель маҳсулотлари, сув иситиш қозонлари, дори воситалари сингари ўнлаб маҳсулотлар ишлаб чиқарилмоқда.

— Янги соноат корхоналарининг аксарияти Жанубий Корея, Хитой, АҚШ, Германия, Италия, Хиндистон, Сингапур, Бирлашган Араб Амириклари сингари давлатлар сармояси иштирокида ташкил этилган, — дейди Навоий вилояти ташқи иқтисодий алоқалар, инвестициялар ва савдо бошқармаси

бошлиғи Ўқтам Исломов. — Улар ҳудудимиз иқтисодиётини юксалтиришда муҳим аҳамият касб этмоқда. Мисол учун, "UzEraeCable" Ўзбекистон — Жанубий Корея қўшма корхонасида 100 нафарга яқин йигит-қизлар томонида тайёрланаётган 39 турдаги автомобиль кабеллари халқаро стандартлар

талабларига тўлиқ жавоб беради. Бу маҳсулотларга талаб тобора ортаётгани туфайли жорий йилнинг ўтган даврида 57 минг 913 километр узунликда маҳсулот ишлаб чиқарилди. Дарвоқе, бу ерда ўтган йили Жанубий Кореядан 272 минг АҚШ доллари эвазига келтирилган технология асосида "Cobalt" русумли автомашиналар учун аккумулятор жугтлари тайёрлаш ҳам ўзлаштирилган. Қўшма корхонада мавжуд асбоб-ускуналарнинг барчаси махсус дастурлаштирилган компьютер ёрдамида бошқарилади.

(Давоми 2-бетда).

11 СЕНТЯБРЬ — «МАРДЛИК» ОРДЕНИ ТАЪСИС ЭТИЛГАН КУН

Тинчлик-осойишталик, хотиржамлик ҳукм сурган жойда эзгу ишлар ҳаммаша бардавомдир. Халқимиз бу ҳаётий ҳақиқатни истиқлол йилларида Президентимиз раҳнамолигида барча соҳада амалга оширилаётган кенг қўламли ислохотлар, жумладан, ҳамжихатлик, бағрикенглик, олижаноблик ва меҳр-оқибат каби инсоний туйғулар ҳар қачонгидан юксак чўққиларга кўтарилиб, осмонимиз мусаффолигини асраб-авайлаш, аҳоли турмуш фаровонлигини ошириш йўлидаги бекиёс саъй-ҳаракатлар мисолида янада теранрок англаб етмоқда.

Фидойилик, ватанпарварлик ва садоқат эътирофи

Таъкидлаш жоизки, "Ўзбек модели" деб ном олган мустақил тараққиёт йўлимиз асосида эришаётган ютуқларимизда бугунги замон талаблари асосида шакллантирилган Куролли Кучларимизнинг ҳам алоҳида ўрни бор. Чунки армиямиз юртимиз мустақиллиги, хавфсизлиги ва ҳудудий яхлитлигининг ишончли кафолатидир. Ўтган давр мобайнида армияни курол-яроғ ва ҳарбий техника билан таъминлаш, қўшинларнинг моддий-техник базасини мустақамлаш баробарида, соҳа вакиллари-нинг хизмат ва яшаш шароитини яхшилаш, ижтимоий муҳофаза қилиш ҳамда рағбатлантиришга доимий эътибор қара-

тилаётир. Чунончи, улар кейинги йилларда давлатимизнинг қўллаб юксак мукофотлари — орден ва медаллар билан тақдирланаётгани армиямиз куч-қудратини мустақамлашда муҳим аҳамият касб этаётган. Хусусан, "Мустақиллик", "Амир Темур", "Жалолиддин Манғуберди" орденлари, "Жасорат", "Содиқ хизматлари учун" каби медаллар давлатимизнинг муқофода қудратини юксалтиришга ҳисса қўшаётган ҳарбийларимиз меҳнатини қадрлаш, шу билан бирга, эл-юрт тақдирига дахлдор ҳисси билан яшайдиган, фидойий ва ватанпарвар ёшларни тарбиялашга хизмат қилаётир.

Президентимиз ташаббуси билан "Мардлик" орденининг таъсис этилиши ҳам бу борадаги ишларнинг мантқиқий давоми бўлди. Мазкур орден 1 микрон қалинликда олтин қопланган мис қотишмасидан тайёрланади.

(Давоми 2-бетда).

ХАЛҚАРО КОНФЕРЕНЦИЯ

Самарқандда "Фуқаролик жамиятини шакллантириш ҳамда давлат ва жамият қурилишида хотин-қизларнинг ўрни: Ўзбекистон тажрибаси" мавзuida халқаро конференция ўтказилди.

Хотин-қизлар манфаатларини таъминлаш

фуқаролик жамиятини шакллантиришнинг муҳим шарт

Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси ва Сенати, Ўзбекистон Касаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши, Ўзбекистон нодавлат нотижорат ташкилотлари миллий ассоциацияси, Фуқаролик жамияти шаклланишини мониторинг қилиш мустақил институти ҳамда бир қатор халқаро ташкилотлар билан ҳамкорликда ташкил этилган мазкур анжуманда Америка Қўшма Штатлари, Италия, Германия, Хитой ва бошқа бир қатор давлатлардан экспертлар, шунингдек, мамлакатимиз парламенти аъзолари, вазирлик ҳамда идоралар, фуқаролик жамияти институтилари, халқаро жамоат ташкилотлари, ҳудудий хотин-қизлар қўмиталари раислари ва журналистлар қатнашди.

Тадбирда Ўзбекистонда хотин-қизлар масаласининг ҳал этилиши, чунончи, аёлларнинг жамиятнинг ижтимоий-сиёсий, социал ҳамада иқтисодий соҳаларидаги иштирокини таъминлаш, давлат ташкилотлари ва фуқаролик институтиларининг аёллар ҳамда оилалар манфаатларини қўллаб-қувватлаш борасидаги давлат дастурларини ишлаб чиқиш ва амалга оширишдаги ижтимоий шериклигини рўёбга чиқариш, оналик ҳамда болаликни муҳофаза қилиш, аҳолининг репродуктив саломатлигини асраш, тадбиркорлик, оилавий бизнес ва уй меҳнатининг турли шакллари ривожлантириш каби йўналишларда олиб борилаётган кенг қўламли ислохотлар, хори-

жий мамлакатлар аёллари ҳаракатининг бу борадаги тажрибалари атрофича муҳокама қилинди.

Маълумки, мамлакатимизда мустақилликнинг илк йилларида ноқотин-қизларга гамхўрлик кўрсатиш, уларни ижтимоий-ҳуқуқий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш, сиёсий фаолигини ошириш, касбий, жисмоний, маънавий ҳамда интеллектуал салоҳиятини юксалтириш, қиз болани замонавий касбунарга ўргатиш, уларни спортга кенг жалб этиш, соғлом оилани шакллантириш давлат сиёсати даражасига кўтарилди. Бунинг билан Ўзбекистонда хотин-қизлар ҳаракатлари ва ташкилотлари ҳам миқдор, ҳам мазмун жиҳатидан тобора юксалиб бораётганида ҳам яққол кўриш мумкин.

Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси мамлакатимиз хотин-қизларини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаб, халқаро аёллар ҳаракати ҳамда бошқа нуфузли тузилмалар билан кенг ҳамкорлик қилиб келмоқда. Давлатимиз раҳбари ташаббуси билан 1991 йилда ташкил толган мазкур ташкилот охириги йилларда халқаро майдонда ўз обрў-эътиборини кучайтирди. Айниқса, Президентимизнинг 2004 йил 25 майдаги "Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси фаолиятини қўллаб-қувватлаш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги Фармони қўмита тизимининг яна бир босқич кўтарилишига асос бўлди.

(Давоми 2-бетда).

2015 йилнинг дастлабки олти ойда мамлакатимизда таълим жараёни ва аҳолига тиббий хизмат кўрсатиш сифатини юксалтириш мақсадида

737,7

миллиард сўмлик капитал қўйилмалар ўзлаштирилди.

Ушбу маблағлар янги таълим ва тиббиёт муассасалари биноларини қуриш, мавжудларини реконструкция қилиш, капитал таъмирлаш, шунингдек, уларни замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозлаш учун йўналтирилдики, пировардида бу ёш авлоднинг маънави етук, жисмонан соғлом этиб тарбиялаш, одамларнинг узоқ ва фаровон ҳаёт кечиришини таъминлашда мустақам пойдевор бўлиб хизмат қилаётти.

(Давоми 2-бетда).

МОЛИЯ МУАССАСАЛАРИДА

Хусусан, Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки ўзининг 2015 йил учун мўлжалланган кредит сиёсатига мувофиқ, фаолиятида кўплаб янгиликларни жорий қилаётди. Банк кредитлари замонавий ишлаб чиқариш қувватларини ишга тушириш, мавжудларни модернизациялаш, транспорт, муҳандислик-коммуникация ҳамда ижтимоий инфратузилма тармоқларини такомиллаштириш, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларини ривожлантиришда муҳим манба бўлмоқда.

Таъкидлаш керакки, банк кредит портфелининг асосий қисми, яъни 96 фоизи узоқ муддатли кредитлардан ташкил топган бўлиб, улар транспорт ва алоқа, ёнилғи-энергетика, қишлоқ ҳўжалиги, қурилиш ва қурилиш материаллари, кимё ва нефть кимёси сановати каби иқтисодиётнинг етакчи соҳаларига йўналтирилган. Айтилик, 175,0 млрд. сўмлик имтиёзли кредитлар иқтисодиётнинг реал сектори корхоналарини қўллаб-қувватлаш, уларнинг экспорт салоҳиятини ошириш мақсадида ажра-

Молиявий инфратузилма институтларини ривожлантириш, янги хизматларни амалиётга таъбиқ этиш, мавжудларини эса янада такомиллаштириш мамлакатимиз банк тизимида амалга оширилаётган ислохотларнинг устувор йўналишларидан бири ҳисобланади. Натижада кўрсатилган молиявий хизматлар тури ортиб, кўлами тобора кенгайиб бораёпти.

Тараққиётга йўналтирилган сармоялар

тилган бўлса, 961 млрд. сўмлик кредитлар инвестициявий лойиҳалар ижроси учун берилди.

— Кичик бизнесни ривожлантириш мамлакатимизда амалга оширилаётган иқтисодий ислохотларнинг устувор йўналишларидан бири, — дейди ТИФ Миллий банкнинг Кредит департаменти Кредит портфелини режалаштириш ва таҳлил қилиш бўлими бошлиги Озоджон Сағдиев. — Бу ишбилармонларнинг ўрта синфини шакллантириш орқали ички бозорни сифатли товар ва хизматлар билан тўлдириш, янги иш жойлари барпо этиш каби эзгу мақсадлар рўёбда муҳим ўрин тутмоқда. Шу боис «Ўзмилийбанк» нафақат ўз маблаглари ҳисобидан, балки республика бюджетдан ташқари фондларининг, шунингдек, хорижий банк ва молиявий ташкилотларнинг кредит линиялари ҳисобидан истиқбол-

нологияларни жалб қилишга сарфланаёпти. Хусусан, Президентимизнинг тегишли қарорлари асосида, озиқ-овқат ва ноозик-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқаришни кўпайтиришга мўлжалланган лойиҳалар ижроси учун 314,0 млрд. сўмлик кредит ажратилди.

Ўз навбатида, ёш оилаларнинг моддий-маиший шароитини яхшилаш масалалари ҳам эътибордан четда қолмаётгани йўқ. Тақдим қилинган 10,0 млрд. сўмлик ипотека кредитлари эвазига муस्ताқил ҳаётга қадам қўйган кўплаб ёшлар шахсий уй-жойларига эга бўлишгани шундай дейишимизга асос бўла олади.

«Ўзмилийбанк» қишлоқ жойларда намунавий лойиҳалар асосида қурилаётган тураржойларни молиялаштиришда ҳам фаол иштирок этаёпти. Ҳозирги кунда хорижий банкларнинг қайта молиялаштирилган манбалари ҳисобидан умумий ҳажми 4,34 млрд. АҚШ долларилек 95 та инвестициявий лойиҳа, шу жумладан, умумий қиймати 400,0 млн. АҚШ долларилек 4 та лизинг шартномаси бўйича хизмат кўрсатилмоқда.

Кўриниб турибдики, банк жамоаси юртимизнинг шаҳару қишлоқларини ободонлаштириш, иқтисодиётнинг реал секторини ривожлантириш, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, истиқболли лойиҳаларни рўёбга чиқариш, аҳоли турмуш шароитини яхшилаш мақсадида барча имкониятларни сафарбар қилган ҳолда, янги, қулай ва тезкор молиявий хизматларни тақлиф этаётди. Бу эса унинг молиявий хизматлар бозоридagi мавқеини ошириш, ижтимоий-иқтисодий ислохотлардаги иштирокини янада фаоллаштиришда муҳим омил бўлмоқда.

Миллий банк матбуот хизмати.
Хизматлар лицензияланган.

«KOC'HMAS MULK SAVDO XIZMATI» MЧЖ

хорижий ва маҳаллий сармоядорлар ҳамда мулкдор бўлиш истагидаги фуқароларни Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри миқёсида ташкил этилаётган оммавий савдоларга тақлиф этади. Сиз савдолардаги мавжуд давлатга тегишли ҳамда

юридик ва жисмоний шахсларнинг кўчмас мулк объектлари, уларга нисбатан ҳуқуқлар бўйича маълумотларни www.1kms.uz сайти орқали олишингиз мумкин.

Хизматлар лицензияланган.

Телефонлар: (0-371) 228-84-48, 200-10-01. Факс: (0-371) 228-80-26.

«KOC'HMAS MULK SAVDO XIZMATI» MЧЖ
Тошкент минтақавий филиали

бошланғич баҳоси босқичма-босқич ошиб бориш тартибида ўтказиладиган очиқ аукцион савдоларга тақлиф этади.

* Аукцион савдосига Пискент тумани СИБ томонидан ФИБ Ўрта Чирчиқ туманларо сўдининг 2015 йил 7 апрелдаги 2085-сонли ижро варақасига асосан хатланган, «Душаев Элёр» ДХга тегишли, Тошкент вилояти, Пискент тумани, «Х. Қодирова» ФХ, «Қориз» ҚФЙда жойлашган, қурилиш ости майдони 202,2 кв.м. бўлган молхона ва болохона биноси қўйилмоқда.

Бошланғич баҳоси — 25 000 000 сўм.

* Аукцион савдосига Бўстонлик тумани СИБ томонидан ЖИБ Тошкент вилояти Қибрай туманларо сўдининг 2012 йил 19 мартдаги 1-49/12-сонли ижро варақасига асосан хатланган, Тошкент вилояти, Бўстонлик тумани, «Нанай» ҚФЙ ҳудудида жойлашган, ер майдони 326 кв.м., 3 та яшаш хонасидан иборат бўлган дала-ҳовли қўйилмоқда.

Бошланғич баҳоси — 56 571 000 сўм.

* Аукцион савдосига Янгийўл тумани СИБ томонидан ФИБ Тошкент шаҳар Мирзо Улугбек туманларо сўдининг 2014 йил 10 сентябрдаги 1-4676/14-сонли ижро варақасига асосан хатланган, «Ranadi» МЧЖга тегишли, Тошкент вилояти, Янгийўл тумани, «Шуралисой» ҚФЙ, Марказ маҳалласида жойлашган, умумий майдони 0,8365 гектардан иборат идора ва маданият саройи биноси қўйилмоқда.

Бошланғич баҳоси — 500 000 000 сўм.

Аукцион савдоси 2015 йил 14 октябрь куни соат 11.00 да бўлиб ўтади. Аризалар иш кунлари соат 10.00 дан 16.00 гача қабул қилинади (соат 13.00 дан 14.00 гача тушлик вақти). Аризаларни қабул қилишининг охириги мuddати — 2015 йил 12 октябрь куни соат 16.00.

* Аукцион савдосига Ангрен шаҳар СИБ томонидан

Тошкент вилояти хўжалик сўдининг 2014 йил 29 сентябрдаги 11-1434/9419-сонли ижро варақасига асосан хатланган, «Назарбеквотўйл» корхонасига тегишли, Тошкент вилояти, Ангрен шаҳри, Улугбек кўчаси, 166-уйда жойлашган, ер майдони 2614,60 кв.м. бўлган, 0002-литердаги техник омбор, 0013-литердаги омборхона биноси, 0005-литердаги ТБ омбори тақдоран қўйилмоқда.

Бошланғич баҳоси — 819 902 612 сўм.

* Аукцион савдосига Янгийўл тумани СИБ томонидан Тошкент вилояти хўжалик сўдининг 2015 йил 18 майдаги 11-1535/4623-сонли ижро варақасига асосан хатланган, «Калган агро инвест» ФХга тегишли, Тошкент вилояти, Янгийўл тумани, «Гулбахор» ШФЙ, Самарқанд кўчаси, 19-уйнинг биринчи қаватида жойлашган, умумий майдони 1285,32 кв.м., ишлаб чиқариш майдони 1037,77 кв.м. бўлган, 0001-литердаги дўкон биноси тақдоран қўйилмоқда.

Бошланғич баҳоси — 350 000 000 сўм.

Аукцион савдоси 2015 йил 29 сентябрь куни соат 11.00 да бўлиб ўтади. Аризалар иш кунлари соат 10.00 дан 16.00 гача қабул қилинади (соат 13.00 дан 14.00 гача тушлик вақти). Аризаларни қабул қилишининг охириги мuddати — 2015 йил 28 сентябрь куни соат 16.00.

Кўчмас мулк объектлари билан тегишли туман суд ижрочилари бўлими вакили иштирокида бевосита жойига чиқиб танишиш мумкин.

Талабгорлар мулк бошланғич баҳосининг 10 фоиздан кам бўлмаган миқдордаги закат пулини тўлов ҳужжатида ижро ҳужжати рақами ва санасини кўрсатган ҳолда, «Koc'hmas mulk savdo xizmati» МЧЖ Тошкент минтақавий филиалининг АИТБ «Ипак йўли» банки «Сағбон» филиалидаги қуйдаги ҳисоб рақамига тўлашлари шарт: 20208000404920609021, МФО: 01036, СТИР: 207122519.

Савдо ўтказиладиган манзил: Тошкент шаҳри, Олмазор тумани, 1-Қорақамил кўчаси, 1-«А» уй. Тел./факс: (0-371) 228-78-96. www.1kms.uz.rieltsavdo@inbox.uz

Хизматлар лицензияланган.

«KOC'HMAS MULK SAVDO XIZMATI» MЧЖ
Қорақалпоғистон Республикаси
Бош филиали

бошланғич баҳоси босқичма-босқич ошиб бориш тартибида ўтказиладиган очиқ аукцион савдосига тақлиф этади.

Аукцион савдосига Қорақалпоғистон Республикаси Мўйноқ тумани суд ижрочилари бўлими томонидан Қорақалпоғистон Республикаси хўжалик сўдининг 2012 йил 20 ноябрдаги 23-1207/12971-сонли, 2013 йил 20 мартдаги 23-1303/1519-сонли ва 2014 йил 11 августдаги 23-1404/6069-сонли ижро варақаларига асосан хатланган, Мўйноқ тумани, Анкивёз кўчаси, 70-уйда жойлашган, умумий майдони 861,0 кв.м. бўлган, 2 қаватли, «Гулсара» маиший хизмат кўрсатиш уйи биноси қўйилмоқда.

Бошланғич баҳоси — 347 044 000 сўм.

Савдо ўтказиладиган манзил: Қорақалпоғистон Республикаси, Нукус шаҳри, А. Шамуратова кўчаси, 117-«Б» уй, 2-қават. Телефон: (0-361) 222-84-44. www.1kms.uz

Хизматлар лицензияланган.

«KOC'HMAS MULK SAVDO XIZMATI» MЧЖ
Тошкент минтақавий филиали

бошланғич баҳоси босқичма-босқич ошиб бориш тартибида ўтказиладиган очиқ аукцион савдосига тақлиф этади.

1. Аукцион савдосига Юқори Чирчиқ тумани СИБ томонидан ФИБ Тошкент вилояти Чирчиқ туманларо сўдининг 2012 йил 29 октябрдаги 1-3953/12-сонли ижро варақасига асосан хатланган, Тошкент вилояти, Юқори Чирчиқ тумани, «Тинчлик» ҚФЙ, Зерде кўчасида жойлашган, фойдаланиш майдони 307,78 кв.м. бўлган 21-уй қўйилмоқда.

Бошланғич баҳоси — 60 000 000 сўм.

2. Аукцион савдосига Ангрен шаҳар СИБ томонидан Тошкент вилояти хўжалик сўдининг 2015 йил 10 августдаги 11-1535/71176-сонли ижро варақаси ҳамда 2015 йил 12 августдаги 8707/15-ижро ишига асосан хатланган, «Angren-Pack» МЧЖга тегишли, Тошкент вилояти, Охангарон тумани, «Уввак» ҚФЙ, Гулбоғ аҳоли пункти ҳудудида жойлашган, ер майдони 66,4436 гектар, ишлаб чиқариш майдони 9225,49 кв.м. бўлган

0001-литердаги лаборатория-муҳандислик биноси ва 0002-литердаги маъмурий маиший бино-иншоотлар қўйилмоқда.

Бошланғич баҳоси — 1 482 156 250 сўм.

Аукцион савдоси 2015 йил 13 октябрь куни соат 11.00 да бўлиб ўтади. Аризалар иш кунлари соат 10.00 дан 16.00 гача қабул қилинади (соат 13.00 дан 14.00 гача тушлик вақти). Аризаларни қабул қилишининг охириги мuddати — 2015 йил 9 октябрь куни соат 16.00.

Кўчмас мулк объектлари билан тегишли туман (шаҳар) суд ижрочилари бўлими вакили иштирокида бевосита жойига чиқиб танишиш мумкин.

Талабгорлар мулк бошланғич баҳосининг 10 фоиздан кам бўлмаган миқдордаги закат пулини тўлов ҳужжатида ижро ҳужжати рақами ва санасини кўрсатган ҳолда, «Koc'hmas mulk savdo xizmati» МЧЖ Тошкент минтақавий филиалининг АИТБ «Ипак йўли» банки «Сағбон» филиалидаги қуйдаги ҳисоб рақамига тўлашлари шарт: 20208000404920609021, МФО: 01036, СТИР: 207122519.

Савдо ўтказиладиган манзил: Тошкент шаҳри, Олмазор тумани, 1-Қорақамил кўчаси, 1-«А» уй. Тел./факс: (0-371) 228-78-96. www.1kms.uz.rieltsavdo@inbox.uz

Хизматлар лицензияланган.

«NEW ESTATE ACTION» MЧЖ

бошланғич баҳоси босқичма-босқич ошиб бориш тартибида ўтказиладиган очиқ аукцион савдосига тақлиф этади.

Аукцион савдосига Тошкент вилояти Чирчиқ шаҳар СИБ томонидан қуйдаги кўчмас мулклар қўйилмоқда:

1. Тошкент вилояти Бекобод шаҳар жиноят ишлари бўйича сўдининг 2015 йил 19 июндаги 1-77-сонли ижро варақасига асосан хатланган, Тошкент вилояти, Чирчиқ шаҳри, Маданият кўчаси, 9-«А» уй, 1-хонадон манзили бўйича тўрт қаватли бинонинг биринчи қаватида жойлашган, умумий майдони 249,67 кв.м., қурилиш майдони 191,3 кв.м. бўлган нотуражой.

Бошланғич баҳоси — 171 584 000 сўм.

2. Тошкент вилояти хўжалик сўдининг 2015 йил 5 июндаги 11-1535/5092-сонли ижро варақасига асосан хатланган, Тошкент вилояти, Чирчиқ шаҳри, Абдулла Қодирий кўчаси, 68-уй манзили бўйича жойлашган, умумий майдони 178,09 кв.м., 0001-литердаги кафе биноси — 103,69 кв.м., 0002-литердаги дўкон биноси — 34,08 кв.м., 0003-литердаги ошхона биноси — 40,32 кв.м. бўлган кўчмас мулклар.

Хизматлар лицензияланган.

Аукцион савдосига ўтказиладиган манзил: Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Маҳмуд Таробий кўчаси, 31-уй. Телефон: (0-371) 254-69-13.

«REALTOR GARANT BUSINESS» MЧЖ

бошланғич баҳоси босқичма-босқич ошиб бориш тартибида ўтказиладиган очиқ аукцион савдосига тақлиф этади.

Аукцион савдосига Тошкент вилояти Ўрта Чирчиқ тумани СИБ томонидан 2009 йил 7 апрелдаги 11-0810/24478-сонли ижро варақаси ҳамда 2015 йил 29 июлдаги 6422/6-сонли буюртманомасига асосан, Тошкент вилояти, Ўрта Чирчиқ тумани, Янги ҳаёт кўрғонида жойлашган биринчи-иншоотлар қўйилмоқда.

Бошланғич баҳоси — 479 170 000 сўм.

Аукцион савдоси 2015 йил 23 сентябрь куни соат 11.00 да Тошкент шаҳри, Миробод тумани, Бухоро кўчаси, 10-уйда бўлиб ўтади.

Юқоридagi кўчмас мулклар билан тегишли туман суд ижрочилари бўлими вакили иштирокида бевосита жойига чиқиб танишиш мумкин.

Аукцион савдосида иштирок этиш истагидаги талабгорлардан аризалар ҳар куни (дам олиш ва байрам кунларидан ташқари) соат 10.00 дан

16.00 гача қабул қилинади ва савдо бошланишига бир иш куни қолганда соат 16.00 да тўхтатилади. Аукцион савдосида қатнашиш истагидаги талабгорлар мулк бошланғич баҳосининг 10 фоиздан кам бўлмаган миқдордаги закат пулини тўлов ҳужжатида ижро ҳужжати рақами ва санасини кўрсатган ҳолда, савдо ташкилотчиси — «Realtor garant business» МЧЖнинг ТИФ МБ Учтепа филиалидаги қуйдаги ҳисоб рақамига тўлашлари шарт: 20208000904936050001, МФО: 00918, СТИР: 207125885.

Аукцион голиби сотиб олган мулк қийматини 5 банк куни мобайнида тўлиқ тўлаши шарт.

Манзил: Тошкент шаҳри, Миробод тумани, Бухоро кўчаси, 10-уй. Тел.: (+99893) 379-91-04, (+99890) 975-97-69. Ички телефон: 258.

Хизматлар лицензияланган.

«CAPITAL REALTOR GROUP» MЧЖ

очиқ аукцион савдоларига тақлиф этади.

«Capital realtor group» МЧЖ Фарғона филиалида 2015 йил 20 октябрь куни соат 14.00 да бошланғич баҳоси босқичма-босқич ошиб бориш тартибида ўтказиладиган очиқ аукцион савдосига қуйдаги кўчмас мулклар қўйилмоқда:

1. Данғара тумани СИБ томонидан ЖИБ Фарғона вилояти сўдининг 2015 йил 24 апрелдаги 2-17/2015-сонли ижро варақасига асосан хатланган, Данғара тумани, «Найманча» ҚФЙ, Янги-1 қишлоғида жойлашган, ер майдони 1734,19 кв.м., қурилиш ости майдони 360,68 кв.м., фойдаланиш майдони 193,70 кв.м. бўлган, 0001-0008-литерлардаги 125-сонли ҳовли-жой.

Бошланғич баҳоси — 161 827 000 сўм.

2. Риштон тумани СИБ томонидан Фарғона вилояти хўжалик сўдининг 2015 йил 1 майдаги 15-1508/9696-сонли ижро варақасига асосан хатланган, Риштон тумани, «Зоҳидон» ШФЙ, Зоҳидон қишлоғида жойлашган, қурилиш ости майдони 352,23 кв.м., фойдаланиш майдони 142,35 кв.м. бўлган, 0001-0003-литерлардаги марказий ошхонанинг бир қисми.

Бошланғич баҳоси — 22 541 539 сўм.

3. Риштон тумани СИБ томонидан Тошкент шаҳар хўжалик сўдининг 2011 йил 2 мартдаги 10-1121/195-сонли ижро варақасига асосан хатланган, Риштон тумани, «Ейилма» ҚФЙ, «Навбахор» МФЙда жойлашган, ер майдони 1484 кв.м., қурилиш ости майдони 65,0 кв.м., фойдаланиш майдони 99,58 кв.м. бўлган, 0001-0002-литерлардаги ёзги кино майдони биноси.

Бошланғич баҳоси — 149 970 421 сўм.

Аукцион савдосида иштирок этиш истагидаги талабгорлардан аризаларни қабул қилиш 2015 йил 16 октябрь куни соат 17.00 да тўхтатилади.

2015 йил 5 октябрь куни соат 14.00 да ўтказиладиган очиқ аукцион савдосига қуйдаги кўчмас мулклар арзонлаштирилган нархларда тақдоран қўйилмоқда:

1. Қўқон шаҳар СИБ томонидан ФИБ Қўқон туманларо сўдининг 2012 йил 5 ноябрдаги 74566-сонли ижро варақасига асосан хатланган, Қўқон шаҳри, Истиклол кўчаси, 80-«А» уйда жойлашган, қурилиш ости майдони 627,54 кв.м., фойдаланиш майдони 224,88 кв.м. бўлган, 0001, 0001а, 0002, 0012, 0017, 0018-литерлардаги даволаш масканининг бир қисми.

Бошланғич баҳоси — 160 164 363 сўм.

2. Бувайда тумани СИБ томонидан Фарғона вилояти хўжалик сўдининг 2014 йил 2 майдаги 15-14-08/6311-сонли ижро варақасига асосан хатланган, Бувайда тумани, «Чинобод» ШФЙ, Ойдинқўл қишлоғида жойлашган, қурилиш ости майдони 191,17 кв.м., фойдаланиш майдони

152,33 кв.м. бўлган, 0001-0003-литерлардаги эҳтиёт қисмлар сақлаш омбори ва қурилиши тугалланмаган сауна бино-иншоотлари.

Бошланғич баҳоси — 35 886 229 сўм.

3. Фарғона шаҳар СИБ томонидан Фарғона вилояти хўжалик сўдининг 2015 йил 7 апрелдаги 15-1507/3031-сонли ижро варақасига асосан хатланган, Ўзбекистон тумани, «Ражабгарди» ҚФЙ, Жумабой қишлоғида жойлашган, қурилиш ости майдони 380,91 кв.м., фойдаланиш майдони 319,62 кв.м. бўлган, 0001-0006-литерлардаги тош майдалаш заводи бино-иншоотлари ҳамда 6 турдаги усуналар (ҚДМ-1200 консулли майдалагич (дробилка), трансформатор 250 кВт, БРУ қоршиғирч (мешалка), козловый кран, вибростол, аниқ электр пайвандлаш аппарати) мулккий мажмуа сифатида.

Бошланғич баҳоси — 557 605 060 сўм.

4. Суд департаментининг Фарғона вилояти ҳудудий бошқармаси томонидан ЖИБ Фарғона шаҳар сўдининг 2014 йил 30 январдаги 1-29/2014-сонли ижро варақасига асосан хатланган, Фарғона шаҳри, Баҳор кўчасида жойлашган, қурилиш ости майдони 543,46 кв.м., фойдаланиш майдони 464,38 кв.м. бўлган новвойхона ва сомсахона («Чинор» чойхонаси).

Бошланғич баҳоси — 287 165 138 сўм.

5. Бешариқ тумани СИБ томонидан ФИБ Ўзбекистон туманларо сўдининг 2013 йил 6 сентябрдаги 1886/13-сонли ижро варақасига асосан хатланган, Бешариқ тумани, «Рапқон» ҚФЙ, «Янги Рапқон» МФЙ, Рапқон қишлоғида жойлашган, қурилиш ости майдони 216 кв.м., фойдаланиш майдони 175,50 кв.м. бўлган, 0001-литердаги умумий овқатланиш шохобчаси.

Бошланғич баҳоси — 45 560 764 сўм.

Аукцион савдосида иштирок этиш истагидаги талабгорлардан аризаларни қабул қилиш 2015 йил 2 октябрь куни соат 17.00 да тўхтатилади. Юқоридagi кўчмас мулклар билан тегишли туман (шаҳар) суд ижрочилари бўлими вакиллари иштирокида бевосита жойига чиқиб танишиш мумкин.

Аукцион савдосида қатнашиш истагидаги талабгорлар кўчмас мулк бошланғич баҳосининг 30 фоиздан кам бўлмаган миқдордаги закат пулини савдо ташкилотчиси — «Capital realtor group» МЧЖнинг АТ «Капиталбизнес» Мирзо Улугбек филиалидаги қуйдаги ҳисоб рақамига тўлашлари шарт: 20208000204927571003, МФО: 01018, СТИР: 207126662.

Манзил: Фарғона шаҳри, Бурхониддин Марғиной кўчаси, 35-уй, «Биржа маркази, 2-қават, 20-хона. Телефонлар: (+99873) 244-42-24, (+99890) 231-38-59.

Хизматлар лицензияланган.

Юртимиз табиатининг бетимсол жозибаси, қўру таровати ва латофати олтин кузда жо бўлган, десак, муболага бўлмайди. Зеро, куздаги турфа ранглар жилави бошқача. Даракларнинг яшил япроқлари секин-аста ўз тусини камалак рангларига монанд ўзгартириб, охири олтиндек товлана бошлайди. Мезоннинг майин эпкилари уларнинг нозиклашиб қолган бандидан "чирт" узиб, пойингизга бамисоли гиламдек тўшайди. Ана шунда теварак-атроф янада гўзаллашиб кетади.

Дарвоқе, Ўзбекистонимизда саҳий кузнинг тафтини сезган беҳи ширага кирса, олма, анор, узум бол билан баҳслашаман, дейди. Полиз пайкалларида пишмаган тарвуз, қовун, қовоқ қолмайди. Уларни қўплагача сақласангиз-да, шираси йўқолмайди. Эътибор берган бўлсангиз, шу кунларда қушларнинг шовқини ҳам жонланиб қолди. Иссиқсевар паррандалар аллақачон учиб кетаётган бўлса-да, ўлкаимизда қишлайдиган қушлар асло кам эмас:

чугурчук, мусича, қарга, майна... Улар ҳарорат пасайиши билан гала-гала бўлиб дарахтзорларга кела бошлайди. Қушларнинг "чугур-чугур"лари куз табиатини янада жилвақор қилади. Юқори ҳосил етиштирган деҳқону фермерлар эса уларни ёгин-сочинли кунларга қолдирмасдан ййиштириб олиш пайдан бўлишмоқда. Хирмондаги ҳисоб-китоблар юртимизга қут-барака ёғилганидан, ризқ-рўзимиз мўл-қўллигидан далолат бермоқда.

Онажоним табиат

Сув «ойнаси»даги тасвир

Сўх — Фаргона вилоятининг энг сўлим ва баҳаво гўшаларидан бири. Унинг фусункор табиати, мусаффо ҳавоси, зилол сувлари худуд-га янада гўзаллик бағишлайди. Айниқса, воҳани иккига бўлиб турган Сўх дарёси соҳилидаги ажиб манзаралар кўзни қувнатиб, кишини ўзига мафтун этаверади.

Қизил Мозор этагидан Қуйи Қалъа қишлоғигача яёв юрсангиз, ҳар қадам-да ер қаъридан қайнаб чиқаётган булоқларга дуч келасиз. Уларнинг зилол суви ўзига йўл очиб, анҳор бўлиб оқади. Соининг қайрилмасида эса иккига ажралади-да, Янги-ариқ ва Ровон қишлоқлари томон равона бўлади. Сўхнинг жануби-шарқий томонида Чашма қишлоғи жойлашган. Қишлоққа бундай ном берилишига унинг худудидида булоқларнинг кўпчилиги сабаб бўлган экан.

Мамлакатимизнинг ушбу тарихий гўшаси олимларимиз эътиборини ҳам ўзига жалб этиб келган. Академик И. Исломов "Обишар маданияти" китобида ёзишча, энг қадимий аҳоли яшаш манзилари айнан Сўхдаги Селунғур гори ва унинг яқинида жойлашган Чашма атрофидида очик масканларда, аниқроқ айтганда, бундан 1 миллиондан 200 минг йил муқаддам пайдо бўлган. У ердан топилган нодир топилмалар республикамизнинг нуфузли музейларида сақланмоқда. Чашма қишлоғининг мусаффо ҳавоси — танга даво. Узоқ йўл босиб келган меҳмонлар бу ерда озгина тин олиб, чуқур-чуқур нафас ола, зумда чарқоқлари чиқиб кетади. Ўзини тетик ҳис эта бошлайди. Ахойиб таъмга эга

Чашмада мусаффо осмонимиз, теварак-атрофдаги яшиллик акс этиб, сув "ойнаси"да гўзал манзара касб этадики, уни бамисоли табиат китобининг тасвирли саҳифаси, дейсиз.

Муҳаммаджон ШОДИЕВ.

Энг, энг, энг...

Дунёдаги энг "кекса" атиргул Германияда ўсайтган экан. У 1000 ёшдан ошган бўлса-да, ҳар йили барқ уриб гуллабди.

Японияда энг қадри гул хризантема ҳисобланади. Шунинг учун мазкур мамлакатда бу гул билан боғлиқ орден ва байрам таъсис этилган.

Лола энг тез ўсувчи гуллардан бирidir. У бир кеча-кундузда 2 сантиметргача буй чўсайди.

Энг узун илдиз эса Жанубий Америка ёввойи фуксияга тегишли. Кўп йиллик кузатувларнинг кўрсатишича, ушбу наботот намунасининг илдизи 120 метрдан ошди.

Сувуви волффия аррхиза энг митти гуллайдиган ўсимлик, дея тап олинган. Унинг жимитдек япроғи узунлиги баъзур бир миллиметрге етади, холос.

ТАЖРИБА

Сардоба туманидаги "Зокир Дилоод ҳамкорлиги" фермер хўжалиги жамоаси наботот учун нуқул қўшқон эрларда кўчат етиштиришни йўлга қўйиб, кўпчиликда катта қизиқиш уйғотишди.

Чунки маҳаллий соҳибкорлар ниҳоллар босқача жойга ўтказилганда ҳам тез кўчат ёзиб кетишини амалда бир неча бор исботладилар. Шу боис эндиликда ҳам маҳаллий машҳур боғбонлар ҳам хўжаликнинг яқин ҳамкорлиги айландилар.

— Кўчатларимиз, айниқса, Сирдарё ва Жиззах вилоятларининг тупроқ шароитига тез мослашиб кетади, — дейди хўжалик раҳбари Дилоод Холбоев. — Жорий йилда 25 минг тупдан зиёд ана шундай меваги дарахт ниҳоллари етиштиришди. Шунингдек, харидорларимизга "Ўзбекистон" нави 50 минг донга тарақ қаламчаси етказиб бердик. Қолаверса, бир неча турдаги атиргул ниҳолларини ҳам ўстираётимиз.

Яна бир эътиборли жиҳати, мазкур фермер хўжалиги ҳомийлигида тумандаги кўпжа мақтаблар ҳовлиларида янги боғлар барпо этилди. Бинобарин, ўтган йили соҳибкорлар туман тиббиёт бирлашмасига ҳам 4 минг туп турли дарахт кўчатлари ҳадя қилган эди.

Аҳмадали ШЕРНАЗОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

Аҳмадали ШЕРНАЗОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

лар амалга оширилаётгани ўз самарасини бермоқда. Биргина Оролбўйи минтақасида бу қушларнинг сони тахминан 7 мингтага етгани, уларнинг салмоқли қисми эса юртимизда қишлайгани эътиборга молиқдир. Қувонарлиси, сўнги йилларда Судочне, Тузқон, Денгизқўл, Қорқарқ каби қушларда пушти сақоқушларини учратиш оддий ҳолга айланди. Улар ана шу сув ҳавзалари яқинида уялаб, ҳар жуфти икки-учтадан попопон очаяпти. Учирма бўлган қушлар эса юртимизни ўзига ошён тутиб, мусаффо осмонимиз узра парвоз қилмоқда.

Шуни нунтангки, пушти сақоқуш Ўзбекистон Республикаси "Қизил китоб"ига киритилган бўлиб, уни овлаш ман этилган.

ВАТАН МАНЗАРАЛАРИ

Нурота тоғ тизмасининг жанубий тармоқларидан бири Оқтоғ номи билан машҳур. Денгиз сатҳидан икки минг метр баландликда жойлашган ушбу тоғнинг узунлиги қариб 70 километрни, эни 9,28 километрни ташкил этади. Жанубий ёнбағридаги гаройиб табиат обидаси — Сангижуман интрузив-гранит массиви ушбу тоғ довуғини жаҳонга ёймоқда. Гап шундаки, унинг антиқа шакл ва кўринишдаги тошлари дунё сайёҳлари ҳамда олимларини ўзига оҳанрабодек тортапти.

Мўъжизавий тош

дан пайдо бўлса-да, ўз вақтида ер қобиғини ёриб чиқа олмасдан, тахминан 250 миллион йиллар аввал маълум чуқурликда қотиб қолган, деб ҳисобласалар, бошқалари бу ердаги жинслар бундан камида 10 минг йиллар илгари юзага чиққан, деган фикрни илгари сурядилар. Яна бир ғуруҳ олимлар эса Оқтоғнинг полизоз эрасининг герцин тоғ бурмаланиши бошқачида қуруқликка айланган яриморол кўринишида Тетис денгизидан чиқиб турган, сўнгра узоқ вақт ташқи кучлар таъсирида емирилиб, пасайиб қолган, дея тах-

мин қиладилар. Шу боис тошларнинг шакли шамойили тўғрисидаги фикрлар ҳам юқоридаги каби бири-биридан фарқланади. Айтиш жоизки, тоғ жинсларининг ноодатий шаклга эғалиги тектоник жараёнлар билан боғлиқ бўлиши билан бирга, табиий эрозиянинг натижаси ҳамдир. Бирок бу ердаги айрим тошлар тош асри одамларининг антиқа санъати маҳсули бўлиши ҳам эҳтимолдан холи эмас. Негаки, у давр одамлари харсанглари бундай шакл-

НАЗОРАТ

Табиатда чексиз нарсанинг ўзи йўқ. Бу инсониятни айнан табиатга нисбатан оқилона муносабатда бўлиб, унинг жамки неъматларидан тежаб-тергаб, ўз ўрнида фойдаланишга даъват этади. Зеро, борлиқни борица сақлаб, уни келгуси авлодларга беэвалов етказиш ҳар биримизнинг фуқаролик бурчимиздир.

Борлиқ неъматлари

Уларни асраш мўҳим ва масъулиятли вазифадир.

Бирок кейинги пайтда сайёрамизда ҳайвонот дунёсининг айрим турлари тобора камайиб кетаётгани ҳеч кимга сир эмас. Мамлакатимизда бундай турларни сақлаб қолиш ва қўлайтириш мақсадида улар алоҳида муҳофаз астига олинган эса ўзининг ижобий натижаларини берапти. Бун Оролбўйи минтақасида ноёб турларнинг сони барқарорлашиб бораётгани мисолида яққол кўриш мумкин. Эришилётган натижаларда жамоамизнинг ҳам муносиб ҳиссаси бор, албатта.

Бирок кейинги пайтда сайёрамизда ҳайвонот дунёсининг айрим турлари тобора камайиб кетаётгани ҳеч кимга сир эмас. Мамлакатимизда бундай турларни сақлаб қолиш ва қўлайтириш мақсадида улар алоҳида муҳофаз астига олинган эса ўзининг ижобий натижаларини берапти. Бун Оролбўйи минтақасида ноёб турларнинг сони барқарорлашиб бораётгани мисолида яққол кўриш мумкин. Эришилётган натижаларда жамоамизнинг ҳам муносиб ҳиссаси бор, албатта.

Гап шундаки, инспекция-мизнинг асосий фаолияти 7 миллион гектар майдонни эгаллаган Устюрт платоси табиатини муҳофаз а қилиш, бу ерда кўним топган ҳайвонот оламнинг камёб турлари ноқонуний овланишининг олдини олишдан иборат. Негаки, ушбу жузурфий кенглик Устюрт тоғ қўқори, қулон, қобон, жайрон, сайғоқ каби ўнлаб жониворларнинг азалии мақони ҳисобланади. Сўнги йилларда Устюрт бағрида йирик саноат корхоналари, газ-кимё мажмуаси бунёд этилаётгани, автомобиль ва темир йўллар, замонавий инфратузилмалар соҳаси тараққий этиб бораётгани туфайли Қирққиз кўрғони ҳамда Элобод шарҳчаси кун сайин чирой очиб, обод бўлмоқда. Афсуски, аҳоли турмуш фаровонлиги учун қилаётган бундай қўлайликлардан браконьерлар ўларининг гайриқонуний хатти-ҳаракатларини амалга ошириш йўлида фойдаланишга уринаётгани ачи-

нарлидир. Қорақалпоғистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги, Божхона ҳамда Чегара қўшинлари хизматлари билан ҳамкорликда изчил чора-тадбирлар қўрилаётгани эса бу каби ҳолатларнинг олдини олишда кўл келаяпти. Шу билан бирга, "Сайғачи" буюртмаҳонасида назорат ишларини янада кўнай-тираяпти. Ахир Ер юзидида энг қадимий ва тобора камёблашиб бораётган сайғоқларни муҳофаз а қилиш, бу турни келгуси авлодга етказиш бизнинг вазифамиздир. Қувонарлиси, жамоамизнинг бу каби сайёҳ-харакатлари бесамар кетмаяпти. Бугун Султон Увайт тоғ тизмалари этагидидаги Ўғрисой илгари Оролбўйи табиатида учрамаган жониворлар билан бойиб бормоқда. Шу боис ногаҳон олдингиздан жайра чиқиб қолса, сираям ажабланманг. Устюртнинг беноён кенгликларидида ўйнаб юрган жайрон, сиртлонларни кўриб, кўзингиз қувнаса, телалиқларда тек қотган тоғ қўқорларига боқиб, хайратингиз ошади. Ушбу ахойиб жониворлар табиатимизнинг ажралмас бўлагига айланган. Бу эса мамлакатимизда истиқлол йилларида атроф-муҳитни муҳофаз а этиш бўйича қабул қилинган қонунлар ва бошқа меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларнинг изчил ижроси таъминланаётгани шарофатидир.

Мақсат ҚОСБЕРГЕНОВ, Ўзбекистон Республикаси Табиати муҳофаз а қилиш давлат қўмитасининг ихтисослаштирилган Амурдор инспекцияси бошлиғи.

Ноёб хазина

Манбаларда келтирилишича, Марказий Осиё минтақасида одамлар бундан 2 минг йил муқаддам туячилик билан шуғуллана бошлаган. Аждодларимиз уни "Табиатнинг ноёб хазинаси" дея эъзозлашган.

Мамлакатимизда истиқлол йилларида чорвачиликнинг ушбу йўналишини ривожлантиришга катта эътибор қаратилмоқда. Натижада Қорақалпоғистон Республикаси, Навоий, Бухоро, Жиззах ва Қашқадарё вилоятларида туячиликка ихтисослаштирилган кўпжа фермер хўжалиқлари ташкил этилди. Мирзачўл туманидаги "Баҳриддин — Муҳиддин" фермер хўжалиги — шулардан бири. — Туячилик энг сердаромад тармоқлардан бири ҳисобланади, — дейди унинг раҳбари Фаҳриддин Сеитов. — Шунинг учун юртимизнинг чўл ва яримчўл худудларида истиқомат қиладиганлар, хусусан, чўпон-чўлиқлар туя қўлайтиришга интилади. Биз ҳам 2009 йилда туячиликни йўлга қўйдик. Дастлаб 30 бош, 2013 йилда эса яна 40 бош туя харид қилдик. Бунда банк томонидан ажратилган 61 миллион сўмлик кредит мадд бўлди.

Ҳозирги кунда "Баҳриддин — Муҳиддин" фермер хўжалигида 100 бош туя мавжуд. Уларни парваришлаш, озуқа жамғариш билан 10 нафар ишчи-ҳодим машғул. Жорий йилда 53 гектар майдонда озуқа етиштирил-

Айрим кишилар наздида туячилик истиқболсиз соҳадек туюлиши мумкин. Аммо билиб ишлаганга чорвачиликнинг ушбу тармоғи — кони фойда. Бун туя боқиб, бири икки бўлган, рўзғорига барака кирган оилалар жуда яхши билади. Ахир "сахро кемаси"га қиёсланадиган бу жониворлар аҳолининг оғирини енгили қилиш билан бирга, саноатбоп жун, шифобахш сут беради. Халқ табиатида, айниқса, унинг сўтидан тайёрланган қимрон алоҳида қадрланади.

ди. Лизинг асосида замонавий трактор сотиб олингани бу борадаги ишларни анча енгилаштирди.

Эътиборлиси, кейинги пайтда фермер хонадонига келиб-кетувчиларнинг қадами узилмади қолди. Ҳар куну бу ерга туя сўти ва қимрон ичи, дардларига даво топиш илмингда ўнлаб юртдошларимиз, хатто хорижий меҳмонлар ҳам ташриф буюради. Чунки халқ табиатида сил, жигар циррози ва бошқа кўпжа дардларни даволашда унинг сўтини истеъмол қилиш тавсия этилади. Туя жунидан тайёрланган белбоғлар, қўрпа ҳамда тўшақлар эса бел оғриғи, шамоллаш асоратларидан зумда фориғ этади.

Қишлоқ мулкдори меҳмонларнинг дардида дармон бўлайин, дея елиб-юғуришдан чарнамайди. Чет элликларини эса туяда сайр қилишга таклиф этади. Айни чоғда у ташриф буюрувчиларга янада қўлай шароит яратиш учун меҳмонхона ва умумий овқатланиш шохобчаси бунёд этиш ҳаракатини бошлаб юборди. Шунингдек, экотуризмни ривожлантириш мақсадида янги лойиҳалар устида ишланмоқда. Мақсад битта: у ҳам бўлса, бу ерга келаётган меҳмонлар табиат қўйнида мириқиб хордиқ чиқариб, унинг неъматларидан баҳраманд бўлсин.

Тождидин ҚАМАРОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

«ҚИЗИЛ КИТОБ» САҲИФАЛАРИДАН

Бир қанча биогеографик ўлқалар туташган худудда жойлашган Ўзбекистоннинг табиати ниҳоятда ранг-баранг. Хусусан, сахро ва кенг яйловлар, тоғу даштлар, ўрмонлар, сув ҳавзалари ҳамда тўқайзорлар — буларнинг барчаси ҳайвонот оламнинг беҳаворит кўпайиши учун қўлай табиий муҳит ҳисобланади.

Пушти сақоқуш

ликлар билан озикланади. Шу боис Орол денгизи чекина бошлаб, пушти сақоқушлар табиатимизда йўқ бўлиб кетади, де-гунимизда ҳам бўлди. Мамлакатимизда атроф-муҳитни муҳофаз а қилиш, камёб турларнинг эмин-эркин кўпайиши учун қўлай шарт-шароит яратиш бўйича олиб бо-

Бугунги кунда юртимизда қушларнинг 441 тури учраши ҳам ана шундан далолатдир. Бирок афсуски, экологик омиллар ва турли сабаблар оқибатида айрим турлар сони кескин камайиб бормоқда. Пушти сақоқуш — шулардан бири. Қушларнинг ушбу тури Амурдорё, Сирдарё ва Зарафшон дарёлари ҳавзаларида учрайди. Сув жониворлари, асосан, ба-

Халқ сўзи Народное слово. МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Кенгаши, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси.

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТОВ. 2008 йил 15 январда Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0001-рақам билан рўйхатга олинган. Нашр индекси — 229. Буюртма Г — 967. 75 391 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ, Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2. Баҳоиси келишилган нархда. ТЕЛЕФОНЛАР: Девонхона 233-52-55; Котибият 233-10-28; Ўзлонлар 232-11-15.

Тахририятта келган қўлёзмалар тақриз қилинмайди ва муаллифга қайтарибмайди. Реклама материаллари учун тахририят жавобгар эмас. Газета тахририят компьютер марказида терилди ҳамда оператор М. Бемуратов томонидан саҳифаланди.

МАНЗИЛИМИЗ: 100000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй. Навбатчи муҳаррир — И. Ўтбосаров. Навбатчи — Д. Солиқов. Мусахҳиҳ — Ш. Машраббоев. «Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмаҳонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. ЎЗА якуни — 21.10 Топширилди — 22.10 1 2 3 4 5